

İş ve Bilişim Uygulama İlke ve Kuralları

YATIRIMCI HESAPLARI VE HESAP AÇILIŞ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İLKELER

1. Yatırımcı hesapları MKS’de üyeler tarafından açılır. Sistemde her yatırımcı için ayrı ve tek bir sicil numarası üretilir. MKS de yatırımcı hesabı açılması üyelerin altında hesap tanımlanması ve tanımlanan hesaba ilişkin kimlik bilgisinin iletilmesi adımlarından oluşur. Sistemde daha önce sicil almamış bir yatırımcının sicil alması ise iletilen kimliğin kontrolü [T.C Kimlik Numarası](#) /[Yabancı Kimlik Numarası](#) ve [Vergi Kimlik Numarası](#)nın teyit edilmesi sonrasında gerçekleşir.

2. Hesap tanımlanması ilgili üyenin altında yatırımcının sahip olacağı hesap numarasının ve hesap özelliklerinin tayin edildiği aşamadır. Yatırımcı hesaplarının tanımlanması aşamasında aşağıdaki bilgilerin sisteme iletilmesi gerekmektedir.

İletilecek Bilgi	Açıklama
Hesap Numarası	
Hesap IBAN Kodu	International Bank Account Number (opsiyonel)
Hesap Açma Neden Kodu	N: Normal, D: Devir, H: Halka Arz
AK Hesap İşlem Durumu	S: Geçici İşlem Yapamaz (Giriş var, Çıkış yok) A: Normal İşlem Yapabilir (Giriş var, Çıkış var) P: Kapalı (Giriş yok, Çıkış yok)
Hesap Yasaklılık Durumu	M: MKK’da geçici işlem yapamaz N: Normal işlem yapabilir T: Tasfiye I: iflas K: Kimliksiz Y: İşlem Yasağı
Hesap Sınıfı	1: Yatırımcı Saklama Hesabı 2: Portföy Yatırımcısı Saklama Hesabı 3: Yatırım Fonu Saklama Hesabı 4: AK Portföy Hesabı 5: Halka Arz Hesabı 6: İhraççı Ortak Hesabı 7: Acente Saklamacı İşlem Hesabı

	8: Yatırım Fonu Saklamacı İşlem Hesabı 9: Portföy Yönetim Saklamacı İşlem Hesabı 10: Yatırım Ortaklığı Saklama Hesabı 11: Yatırım Ortaklığı Saklamacı İşlem Hesabı
Saklamacı Üye Kodu	İşlem hesaplarının Saklamacı Üye Bilgisi (7,8,9,11 için)
Portföy Kodu	Portföy Hesabının bağlı olduğu portföy kodu (2,9 için)
Yatırım Fonu Takas Üye Kodu	3 ve 8 için
Yatırım Ortaklığı Takas Üye Kodu	10 ve 11 için
Hesap Türü	Tekil, Müşterek
Müşterek Hesap Ortaklık Türü	Müteselsil: Tüm yatırımcılar hesabın tümü üzerinde hak sahibi Oransal: Yatırımcılar hesapta payları oranında hak sahibi

5. İletilen kimlik bilgileri yatırımcının uyruğuna (Yerli, Yabancı), Kimlik tipine (Gerçek, Tüzel, Fon, Yatırım Ortaklığı, Diğer) ve Mükellef Türüne (Tam, Dar) göre değişmektedir. Bu çerçevede iletilecek Zorunlu/Opsiyonel bilgiler aşağıda yer almaktadır.

KİMLİK TİPİ	İLETİLECEK BİLGİLER
Yabancı Gerçek	1-Mükellef Türü Tam ve Vergi No seçilmiş ise: Zorunlu Alanlar: Ad, Soyad, Baba Adı, Anne Adı, Kimlik Seri No, Ülke Kodu, Doğum Yeri, Doğum Tarihi, Cinsiyeti, Vergi Kimlik Numarası, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Kimlik Seri No 2-Mükellef Türü Dar ve Vergi No seçilmiş ise: Zorunlu Alanlar: Ad, Soyad, Baba Adı, Anne Adı, Kimlik Seri No, Ülke Kodu, Doğum Yeri, Doğum Tarihi, Cinsiyeti, İletişim Bilgileri Opsiyonel Alanlar: Kimlik Seri No, Vergi No Yabancı Kimlik Numarası seçimi ile iletilecek kimlik bilgileri: Ad, Soyad, Yabancı Kimlik Numarası, Doğum tarihi, İletişim Bilgileri

6. Yerli gerçek kişi yatırımcılara **için** sicil verilmesi, **için** yatırımcının MKS'ye iletilen MERNİS numarası üzerinden ad, soyad ve doğum tarihi bilgileri dışındaki bilgilerin sisteme otomatik olarak taşınması **ve bildirilen vergi kimlik numarasının MKS nezdinde mevcut veriler üzerinden teyidi** ile gerçekleştirilebilir. Yerli ve yabancı tüzel kişiler, yatırım ortaklığı, yatırım fonu niteliğindeki yatırımcıları için sicil numarası sadece vergi kimlik numaralarının teyit edilmesinden sonra oluşturulur.

7. İletilen kimliğin bilgileri içerisinde T.C. Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik Numarası bir vergi numarası yer alıyorsa; yer alıyorsa;

- Kimlik iletilmesi işlemi onaylandığında iletilen (TC Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik Numarası, Ad/Soyad, Doğum Tarihi) bilgilerin on-line olarak kontrolü gerçekleştirilir ve bilgilerin doğru olması durumunda "Sorulacak" yanlış olması durumunda "Red" statüsünü alır.
- Sorulacak statüsünde bir kimliğin tüm bilgilerinin (iletilecek bilgiler dışında tebliğ gereği gereken bilgiler) MERNİS MERNİS veritabanından getirilmesi ile birlikte mernis statüsü "Kabul" olarak sistem tarafında güncellenir.

8. İletilen kimlik bilgileri içerisinde bir Vergi Kimlik Numarası yer alıyorsa;

- Kimlik iletilmesi işlemi onaylandığında MKS veritabanında bu vergi numarasının olup olmadığını sistem kendisi kontrol eder. Olmaması durumunda "Sorulacak" kaydı ile maliye statüsü güncellenir.
- İletilen vergi numarasının MKS veritabanında olması durumunda, iletilen numara ile iletilen Ad/Soyad veya Ünvan bilgisi uyuşuyorsa "Kabul" uyuşmuyorsa "Red" kaydı ile maliye statüsü güncellenir.

9. Kimlik bilgilerinin iletilmesinden sicil verilmesi aşamasına kadar geçen süre zarfında, Vergi Kimlik Numarası ve TC Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik No-Numarası ile MERNİS bilgilerinin teyidinde karşılaşılabilecek durumlar aşağıda özetlenmiştir. Söz konusu hesaplar, herhangi bir sicil ile "eşleşmemiş" olduğu sürece hareketsiz olmaktadır.

Maliye Statüsü	Mernis Statüsü	Hareketsizlik Durumu
Giriş	Giriş	Hesap kimliksiz olduğundan işlem yapılamaz.
Kabul	Kabul	Hesap sicil alacağından hareketsizlikten bahsedilemez.
Red	Red	Hesap eşleşmediğinden hareketsizdir.
Kabul	Sorulacak	Hesap eşleşmediğinden hareketsizdir.
Sorulacak	Sorulacak	Hesap eşleşmediğinden hareketsizdir.
Sorulacak	Kabul	Hesap eşleşmediğinden hareketsizdir.
Red	Sorulacak	Hesap eşleşmediğinden hareketsizdir.

10. Hesapların müşterek olması durumunda tüm hesap sahiplerine ilişkin kimlik bildirimi hesap açılışı sırasında iletilir. Tüm kimliklerin sicil almasından sonra yeni bir kimlik eklenmesi, ve kimlik iptali ve ortaklık paylarının değiştirilmesi mümkün değildir.

11. Müşterek hesaplarda için hesap müştereklik bilgisine bağlı olarak oran bildirimi yapılır. Mütteselsil hesaplar için tüm hesap sahiplerinin kıymetlerin tümü üzerinde hak sahipliği (%100), oransal hesaplar için ise oran bildirimi dahilinde hak sahipliği söz konusudur. Oransal müştereklik için tüm hak sahiplerinin hak sahipliği oran toplamı %100'ü bulmalıdır.

Formatted: Font: 10 pt, Font color: Text 2

12. Hesap kimlik bilgilerinde değişiklik olması halinde değişiklik bildirimi, yapılabilir, üye tarafından iletilen TC. Kimlik Numarası/Yabancı Kimlik Numarası ile MERNİS veri tabanında kim değişen bilgiler

Formatted: Font: 10 pt, Font color: Text 2

ile MKK sistemindeki kimlik bilgileri güncellenir. Bu şekilde, yatırımcı hesap açılışlarındaki bilgilerin değiştirilmesinde MERNİS/Maliye Bakanlığı veri bankasından yararlanılması yoluyla, bilgilerin doğruluğu güvence altına alınır.

E.1- Alt Hesap Kodu Alt Hesap Açık Adı Alt Hesap Kullanım Amacı

- **BRUT Brüt Althesabı:** Brüt takas uygulamasında olan kıymetlerin otomatik takas sürecinde kullanılmaktadır.
- **PBLK TEFASP İşlem Blokaj Althesabı:** Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformunda alım satımı yapılan yatırım fonlarının bloke edildiği hesaptır.
- **FBLK BYF Blokaj Althesabı:** Borsa yatırım fonu creation/redemption (oluşturma/bozma) işlemlerinde kıymetlerin bloke edildiği hesaptır.

E.2- Sistemde Kullanılacak Operasyonel Hesaplar

- **TEFASP İşlem Hesabı (32 sınıflı):** Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu işlemlerinde kullanılan havuz hesabıdır. Üye kodu tanımlandığında otomatik açılmaktadır.